

Sygn. akt II KK 321/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie skazanego M. W. J.
po rozpoznaniu
w Izbie Karnej
na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 27 lipca 2022 r.
wniosków obrońców skazanego
o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w S.
z dnia 21 marca 2022 r., sygn. akt II Ka [...],
zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 9 czerwca 2021 r., sygn. II K [...],
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:
wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Żaden ze złożonych przez obrońców wniosków o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacjami wyroku nie zasługuje na uwzględnienie.

Zastosowanie instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym musi być warunkowane przewidywaną realnie skutecznością tej nadzwyczajnej skargi. Tylko w takiej sytuacji możliwe jest uwzględnienie wniosku, a więc powstrzymanie negatywnych skutków mogących

powstać w sytuacji, gdyby prawomocne orzeczenie obarczone rażącym błędem, było wykonywane (por. np. postanowienia SN: z dnia 17 sierpnia 2004 r., V KK 229/04; z dnia 8 września 2004 r., V KK 214/04).

Kontrola akt sprawy przeprowadzona na potrzeby niniejszego postępowania zainicjowanego wnioskami obrońców skazanego tj. adw. A. M. i adw. B. M. nie przekonuje aby zarzuty kasacji w wysokim stopniu wykazywały skuteczność kasacji. Zaznaczyć jednak trzeba, że możliwość uchylenia zaskarżonego kasacjami wyroku w tej sprawie jawi się jako realna, wobec dostrzeżonych przez Sąd Najwyższy z urzędu wątpliwości co do uprawnień do orzekania sędziego wyznaczonego do rozpoznania tej sprawy w sądzie I instancji- Sądzie Rejonowym w S.. Otóż sędzia ten orzekał w tym sądzie już po dniu jego powołania na stanowisko Sędziego Sądu Okręgowego w S. i bez delegacji, o której mowa w art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2020.2072 t.j.). Jak wynika z informacji udostępnionych na oficjalnej stronie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej sędzia W. M. został powołany na stanowisko Sędziego Sądu Okręgowego w S. z dniem 10 czerwca 2019 r., a zatem jeszcze przed przystąpieniem do rozpoznania niniejszej sprawy (także przed otwarciem przewodu sądowego). Prawidłowość obsady tego sądu w kontekście art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. będzie przedmiotem oceny w trakcie posiedzenia wyznaczonego w tym celu. Okoliczność ta nie przesądza jednak o konieczności wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku. Stanowisko to wynika z dwóch powodów.

Po pierwsze, dotychczas kwestia wykładni art. 47 b ust 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U z 2020 r., poz.2072 t.j.), wskazanej także w tej sprawie (pismo Prezesa Sądu Rejonowego w S. k. 46 akt SN) jako podstawa prawna orzekania sędziego w sądzie niższego rzędu już po otrzymanym awansie i zmianie jego stanowiska, w tym wypadku na sędziego Sądu Okręgowego, była przedmiotem rozważań sądów, w tym także Sądu Najwyższego, w sprawach cywilnych (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2020 r., III CZP 68/19 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 sierpnia 2020 r., I AGa [...]), ale konieczne staje się dokonanie pogłębionej oceny w tym zakresie.

Po drugie, ewentualne wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia w realiach tej sprawy wymuszałoby potrzebę zastosowania środków

zapobiegawczych nie tylko w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, ale przede wszystkim wyeliminowania realnej obawy, że w razie zakończenia izolacji i powrotu do domu, skazany może ponownie popełnić przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby mu najbliższej, swojej żony. Prawdopodobieństwo popełnienia takiego czynu jest wysoce realne, gdy zważyć na czas trwania i charakter występków przypisanego mu prawomocnym wyrokiem, którego wstrzymania wykonania obecnie domagają się obrońcy. Obawę tę można byłoby wyeliminować stosując przewidziany w art. 275a § 1 k.p.k. środek zapobiegawczy tj. nakaz opuszczenia przez oskarżonego lokalu mieszkalnego, czemu jednak sprzeciwia się treść art. 532 § 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem wstrzymując wykonanie orzeczenia, Sąd Najwyższy może jednocześnie zastosować następujące środki zapobiegawcze: poręczenie majątkowe, społeczne i osobiste, dozór policji oraz zakaz opuszczania kraju, który może być połączony z zatrzymaniem paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy albo z zakazem wydania takiego dokumentu. Nie ma zatem wątpliwości, że wskazana norma nie dopuszcza możliwości orzeczenia innych, niż wymienione tamże, środków zapobiegawczych.

Mając zatem na uwadze potrzebę dokonania pogłębionych ocen co do zarysowanego problemu składu sądu pierwszej instancji, a także zapewnienia bezpieczeństwa pokrzywdzonej należało w tym wypadku odmówić wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia, pomimo zaistnienia okoliczności mogących dowodzić nienależytej obsady sądu (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.). Zaznaczyć trzeba, że ostatecznie kwestia ta zostanie rozstrzygnięta na terminie wyznaczonego w tym celu posiedzenia w dniu 6 września 2022 r. Ubocznie należało nadmienić, że konieczność wyznaczenia sprawy na taki termin podyktowana była obowiązkiem informowania stron o zmianie składu wynikającym z art. 29 § 6 dodanego ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz.1259).

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.